

LA/HT/aa

9.2.1983

Työeläkelaitoksille

TEL:N JA LEL:N SOVELTAMINEN ERÄISSÄ TAPAUKSISSA

TEL:n ja LEL:n välisestä rajanvedosta on annettu ohjeet Eläketurvakeskuksen 15.2.1978 julkaisemassa LEL:n soveltamisala -kirjasessa. Eläketurvakeskuksen hallitus on päättänyt eräistä täsmennyksistä näiden lakien soveltamispiireihin. Täsmennyksiä esitti muistiossaan työryhmä, joka oli asetettu selvittämään TEL:n ja LEL:n soveltamispiirien välistä rajaa eräissä erityistapauksissa. Koska LEL:n soveltamisala -kirjasta ei tässä yhteydessä vielä uusita, lähetetään päätetyt soveltamisohjeiden täsmennykset ja muutokset eläkelaitoksille tiedoksi tällä yleiskirjeellä. Suluissa olevat numerot otsikoissa viittaavat kirjasen ao. kohtiin.

Uusista ohjeista mahdollisesti aiheutuvat muutokset voimassaolevissa eläkejärjestelyissä toteutetaan 1.1.1983 lukien. Ennen 1.1.1983 alkaneita työsuhteita ei kuitenkaan tämän johdosta siirretä lain piiristä toiseen.

Käytännössä on esiintynyt epätietoisuutta siitä, onko Eläketurvakeskus julkaisemalla edellä mainitun LEL:n soveltamisala -kirjasen kumonnut aikaisemmat, TEL:n ja LEL:n välisestä rajanvedosta yleiskirjeillä antamansa ohjeet. Tämän vuoksi ilmoitetaan, että näiden lakien soveltamisalat tulee ratkaista noudattaen niitä ohjeita, jotka on annettu LEL:n soveltamisala -kirjasessa ja tässä yleiskirjeessä. Aikaisemmat ohjeet eivät ole enää voimassa.

Putki- ja sähköalan työntekijät (3.3.)

LEL-kirjasen mukaan putkialan työntekijänä pidetään putkiasennus- tai putkieristysalan työntekijää ja sähköalan työntekijänä sähkö- tai puhelinasennusalan tai sähkönjakelualan työntekijää.

TEL:n ja LEL:n soveltaminen putki- ja sähköalan työntekijöihin tulee ratkaista ensisijaisesti työntekijän tekemän työn perusteella. Lain mukaan kuitenkin myös putki- ja sähköalan työntekijät kuuluvat LEL:n piiriin, jos he ovat rakennusliikkeen palveluksessa.

aaLAHT23581

LA/HT/aa

9.2.1983

Muissa tapauksissa ei yksinomaan yrityksen toimiala ratkaise sitä, kumpaa lakia sanottujen alojen työntekijöihin sovelletaan.

TEL:a sovelletaan siten työntekijään, joka tekee putki- tai sähköalan työtä muun yrityksen kuin rakennusliikkeen palveluksessa. Rakennuspaikalla työskentelevät putki- ja sähköalan työntekijät kuuluvat LEL:n piiriin silloin, kun työnantajana on rakennusliike, samoin kuin siinä tapauksessa, että työnantajaa ei ole katsottava yritykseksi.

Silloin kun yrityksen toimiala on tarpeen selvittää, ei tätä päättelyä voida tehdä esim. yhtiöjärjestyksessä mainitun toimialan perusteella, vaan on selvitettävä, mitä toimintaa yritys käytännössä harjoittaa.

Käsitettä putkialan työ täsmennetään seuraavasti:

Putkialan työnä pidetään LEL-kirjasessa mainittuja vesi-, viemäri- ja lämpöjohtotöitä, muun kuljettimena toimivan putken (esim. sprinklerputkistot ja rakennusten kaasuputket) asennustyötä sekä edellä mainittujen putkien eristystyötä.

Sen sijaan putkialan työtä ei ole teollisuus- yms. putkistojen ja niihin liittyvien säiliöiden ja rautarakenteiden (kiinteiden rakenteellisten laitteiden) rakentaminen ja eristäminen.

Ilmastointilaitteiden asentaminen rakennuksiin ja teollisuuden prosesseihin sekä asentamisen yhteydessä tapahtuva säätö on LEL 1 §:ssä tarkoitettua rakennustyötä. Tällaista työtä pääasiassa tekevät työntekijät kuuluvat siten LEL:n piiriin.

Erästä LVI-alan yritystä koskevassa päätöksessään vakuutusosasto on katsonut, että tämän yrityksen Etelä-Suomen piirin ilmastointiosaston vuosina 1972-1975 rakennustyömailla työskennelleet ilmastointiasentajat ja asentajien apumiehet eivät olleet työskennelleet LEL:n piiriin kuuluvissa töissä (VAKO 2359/79/1266, ann. 12.6.1980). Koska yrityksen toimialallakin näin saattaa olla yksittäistapauksissa merkitystä, kun tarkastellaan kokonaisuudessaan työntekijän työskentelytilannetta (erityisesti silloin, kun yrityksen työntekijät yleensä eivät pääosin työskentele rakennuspaikalla), olisi vastaavanlaisissa tapauksissa syytä pyytää ETK:n lausuntoa lakien soveltamisesta.

LA/HT/aa

9.2.1983

Rakennusmestarit (3.1.3.)

Tilapäisesti toimeen otettu rakennusmestari on LEL-kirjasesä katsottu LEL:n piiriin kuuluvaksi. Tätä ohjetta muutetaan siten, että rakennusmestariin tai muuhun rakennustyön valvojaan sovelletaan toimihenkilönä TEL:a myös silloin, kun hänet on palkattu työnjohto- tai valvontatehtäviin vain määrättyä rakennustyötä varten.

Työ lautatarhalla (2.5.)

Ympäri vuoden toimivan sahan ("TEL-saha") lautatarhalla työskenteleviin työntekijöihin sovelletaan LEL-kirjasesän mukaan TEL:a. Kirjasesän julkaisemisen jälkeen on vakuutusosoikeus kuitenkin antanut päätöksen (VAKO 7212/76-,960/77-,2940/77/2016, ann. 25.10.1978), jossa se katsoi, että tällaisen sahan lautatarhassa ja tukkialtaalla sekä kuormauspöydällä työskennelleille henkilöille maksetuista palkoista tuli suorittaa LEL-maksut, koska sanotut palkat oli maksettu puutavaran ja muun raaka-aineen käsittelyssä puunjalostusteollisuuden varastopaikalla työskenteleville henkilöille.

Soveltamislinjojen varmentamiseksi pyritään asiasta vielä saamaan vakuutusosoikeuden periaatepäätös. Toislaiseksi annetaan ohjeeksi, että sahojen lautatarhat katsotaan puunjalostusteollisuuden varastopaikoiksi erottelematta toisistaan ympäri vuoden toimivan ja kausiluonteisesti toimivan sahan lautatarhoja. Sahan lautatarhalla puutavaran tai muun puuraaka-aineen käsittelyssä työskenteleviin työntekijöihin sovelletaan siten LEL:a.

Telakkayritys (2.17.)

LEL:n piiriin kuuluvana laivojen huoltotyönä ei pidetä telakkayrityksen palveluksessa suoritettua työtä. Telakkayrityksen käsitettä täsmennetään siten, että yrityksen edellytetään harjoittavan laivanrakennusteollisuudeksi katsottavaa toimintaa. Telakkayrityksenä ei näin ollen voida pitää yritystä, jolla ei ole kiinteää toimipaikkaa tätä toimintaa varten.

ELÄKETURVAKESKUS

